

Fotograf: Stefan Svensson

Vänern som maritimt område – den fortsatta processen

Vid sitt möte den 22 januari beslutade Styrgruppen för Vänersamarbetet att föreslå sina organisationer följande upplägg av det fortsatta arbetet. Förslaget bygger på de resultat och erfarenheter som kom fram under förstudien, som avslutades i och med styrgruppens möte 22 januari. Så här ser förslaget ut:

Styrgrupp

I styrgruppen ingår politiker som utses av Västra Götalandsregionen, Region Värmland, Skaraborgs kommunalförbund och Fyrbodals kommunalförbund. Ordförandeskapet delas mellan Västra Götalandsregionen och Region Värmland.

Projektsekretariat

Västra Götalandsregionen är administrativ huvudman för Vänersamarbetet. En projektledare på heltid har följande ansvarsområde:

- Verkställande tjänsteman för styrgruppen
- Övergripande processledning
- Gemensamt ansvar med arbetsgruppen (se nedan) för de olika projekten
- Övergripande finansiering
- Uppföljning
- Informationsspridning

Temaansvarig processledare

En ansvarig organisation med processledare utses i resp fokusområde som har ansvar för att

- samla kommuner, entreprenörer, organisationer, myndigheter, nätverk föreningar m fl intressenter
- driva projekt inom fokusområdet
- samverka med projektledaren inom sekretariatet

Arbetsgrupp

Projektledaren inom sekretariatet bildar tillsammans med processledarna i resp fokusområde samt ansvariga myndigheter en arbetsgrupp med följande ansvarsområden:

- samordning
- kunskapsöverföring
- information
- administration

Finansiering

Vid mötet den 22 januari diskuterade styrgruppen en finansiering under 2010 för att arbetet skall drivas vidare. Den största delen av budgeten finansierar samordningen för Väner-samarbetet. Även de olika temadelarna bör ha en budget för att kunna påbörja och fortsätta sitt arbete. Den budgetering som diskuterades var 1,4 milj kr för år 2010.

Fem Fokusområden

Verksamheten i Vänersamarbetet skall drivas utifrån de fokusområden och prioriteringar som har gjorts under förstudien. Fokusområdena är följande:

1. Hållbara, attraktiva, kreativa miljöer för boende, besökare och företag.

Prioriterade insatser:

- A. Utveckla vatten-/strandnära bebyggelse och attraktiva och innovativa miljöer för boende och verksamheter
- B. Program för uthålligt brukande och utveckling av Väners skärgårdar och maritima kulturarv.

2. Sjöfarten i Väneren inkl infrastruktur, logistik och teknikutveckling

Prioriterade insatser

- A. Utökad samverkan i Vänerregionen kring sjöfart och logistik
- B. Säkra kanalens framtid

3. Maritima besöks- och upplevelsenärningar samt Vänerfisket samt andra ev näringar

Prioriterade insatser

- A. Väneren som destination måste synliggöras utåt. En gemensam hemsida kan marknadsföra Vänerområdet som destination och "dragare" inom besöksnäringen.
- B. Stimulering av entreprenörskap. Bl.a. fisket kopplat till matupplevelser.

4. Produktion och användning av förnybar energi i kustzonen

Prioriterade insatser

- A. Samordna intressenter från privat och offentlig sektor för att åstadkomma ökat bioenergiuttag.
- B. En gemensam vision för biogas runt Vänern. Skapa pipe-lines för biogasdistribution runt Vänern.

5. Utbildning, forskning och kompetensutveckling

Prioriterade insatser

- A. Förstudie. Etapp 1. Kunskapsläget och kunskapsbehovet om Vänern för att bidra till Visionen Hållbart Vänern
- B. Förstudie Etapp 2. Struktur- och organisationsplan. Möjligheter att bygga ett gemensamt Vänercentrum, ett Vänercentrum som är virtuellt.

Förankring av det fortsatta samarbetet

Stormötet den 9 februari flyttades fram för att ge utrymme för organisationerna i styrgruppen att fatta beslut om medverkan och finansiering. I remissarbetet framgick också att det finns ett behov av ytterligare information till kommunerna för att alla skall kunna delta på samma villkor. Ytterligare förankring behövs också av förslagen kring ansvariga organisationer i temaområde.

Stormöte

Datum för stormötet är 21 april. Reservera hela dagen redan nu.

Remissvar från kommunerna ang prioriterade fokusområden

En remiss skickades till samtliga 18 kommuner för att få svar på om förslag till prioriterade fokusområden godkänns. 14 kommuner har besvarat remissen, 1 kommun har inkommit med besked att avstår från att besvara remissen.

Region Värmland

Av Region Värmlands 6 deltagande kommuner har 3 kommuner inkommit med remissvar. Dessa ställer sig bakom förslag till prioriterade fokusområden men vill ha ett närmare samarbete med Region Värmland för en fördjupad diskussion om fokusområdena. Det finns också önskemål om att samarbetet snarast ska påbörjas eftersom arbetsgrupperna lagt ner mycket tid på arbetet.

Grums lyfter Vänersamverkan kring sjöfart och logistik och att Grevöns hamn borde inarbetas i fokusområde 2, Sjöfarten i Vänern inkl infrastruktur, logistik och teknikutveckling.

Skaraborg

Av 6 deltagande kommuner har 5 inkommit med remissvar. Samtliga kommuner är positiva till prioriterade fokusområden.

Lidköping och **Töreboda** betonar att syftet med Vänersamarbetet bör skärpas och kopplingen till och samverkan med andra pågående projekt kring Vänern behöver förtydligas.

Fyrbodal

Samtliga 6 kommuner som ingår i Fyrbodal har inkommit med remissvar. Samtliga ställer sig bakom förslag till prioriterade fokusområden.

Trollhättan, Vänersborg och Mellerud betonar vikten av Sjöfarten i Vänern. Omklassning av Göta Älv och Vänern till inre vattenvägar enligt EU:s direktiv. Investeringar och upprustning av Göta älv, Trollhätte kanal samt Karls grav. Utveckling av marinor för fritidsbåtar och upprustning av 1800-års slussled. Utveckling av förnybar energi runt Vänern med fokus på biogas som också kan användas för fartygsdrift.

Åmål betonar vikten av att arbetet inte stannar av utan fortskrider och kompletteras med handlingsplaner och ansvarsområden. Åmål betonar också att Europas kanske finaste sötvattenskärgård och varierande strandmiljöer ska vårdas och bibehållas för att fortsätta vara attraktivt för bl.a. boende, friluftsliv, turism och fiske m m.

Ett ökat nyttjande av Vänern för strandnära boende kan leda till ökad tillförsel av bl.a. näringsämnen. För att motverka detta vore det värdefullt om gemensamma riktlinjer för hantering av enskilda avlopp beaktades i det fortsatta arbetet med utvecklingsstrategin.

Den nya vattenstånds- och tappningsstrategin medför att vattenståndet sänks i Vänern. Detta kan leda till negativa miljökonsekvenser för Vänern. Det finns exempelvis risk för igenväxning av klippstränder/hällar och ökad spridning av vass och annan vegetation i grunda vikar och strandområden. Detta medför en risk för negativ påverkan på grundläggande värden i Vänern och dess strandområden.

Bengtstors anser att föreslagna fokusområden omfattar ett mycket brett område som kan vara svårt att hålla ihop. Vänersamarbetet bör renodlas till sådana fokusområden där Vänern spelar en central roll. Fokusområdet "4 Produktion och användning av förnyelsebar energi" bör förtjäna ett eget projekt.

Deltagande kommuner och organisationer i resp fokusområde

Vänersamarbetet har bidragit till en större samverkan mellan kommuner och organisationer, ett nätverkssamarbete som kanske inte skulle startat utan Vänerinitiativet. I fokusgrupperna har flera tjänstemän inom kommunerna representerats; samhällsplanerare, arkitekter, näringslivschefer, turistchefer, kommunchefer, utvecklingsstrateger m fl.

Här följer en lista över vilka kommuner och organisationer som deltagit i arbetsgrupper för resp fokusområde:

Hållbara, attraktiva, kreativa miljöer för boende, besökare och företag

Åmål, Bengtsfors, Mellerud, Vänersborg, Trollhättan
Mariestad, Töreboda, Götene, Gullspång
Hammarö, Grums, Kristinehamn
Länsstyrelserna i Värmland och Västra Götaland
Västra Götalandsregionen

Sjöfarten i Vänern inkl infrastruktur, logistik och teknikutveckling

Åmål, Vänersborg, Trollhättan, Fyrbodals kommunalförbund
Region Värmland, Vänerhamnar
Länsstyrelsen Värmland
Sjöfartsverket, Vänerens Näringslivsråd,
Västra Götalandsregionen

Maritima upplevelsenäringsar samt utvecklingsmöjligheterna i övriga maritima näringar, t ex Vänerfisket

Åmål, Dalslands Turist AB, Dalslands Kanal AB, Fyrbodals kommunalförbund, Visit Trollhättan/Vänersborg
Mariestad, Läckö-Kinneulle AB
Karlstad, Kristinehamn, Grums
Västsvenska Turistrådet
Västra Götalandsregionen

Produktion och användning av förnybar energi i kustzonen

Mellerud, Vänersborg, Innovatum, Paper Holmen AB
Lidköping, Mariestad, Skaraborgs kommunalförbund, Götene, Gullspång, KanEnergi
Karlstad, Energikontoret Karlstad, Thun-bolagen, Stora Enso, Vänerens Näringslivsråd, Göteborgs Energi
Hållbar Utveckling Väst

Utbildning, forskning och kompetens- Utveckling

Vänermuseet
Högskolan Väst
Högskolecentrum Vänersborg
Göteborgs Universitet
Karlstads Universitet
Vattenvårdsförbundet
Västra Götalandsregionen

Lisbeth Möller/Anders Carlberg 2010-01-22